

Uudenmaan liiton talouden raami vuodelle 2027

Kunnanhallitus 05.10.2026
562/02.01.00/2026

Tausta

Maakunnan liitto on alueensa lakisääteinen kuntayhtymä, jossa jokaisen kunnan on oltava jäsenenä. Mäntsälän kunta kuuluu Uudenmaan liiton kuntayhtymään. Maakunnan liitto on alueensa edunvalvoja. Liitoilla on kaksi lakisääteistä tehtävää; alueiden kehittäminen ja maakuntakaavoitus.

Uudenmaan liitto on pyytänyt jäsenkunnilta kannanottoja liiton talouden raamista vuodelle 2027. Uudenmaan liiton tulot muodostuvat lähes täysin kuntien jäsenmaksuosuuksista. Jäsenkunnat voivat antaa näkemyksensä 9.10.2026 mennessä. Jäsenkunnilta saatu palaute käsitellään maakuntahallituksessa.

Uudenmaan liiton taloutta ja toimintaa ohjaa maakuntavaltuuston asettama maakuntahallitus. Maakuntahallitus käsittelee vuoden 2027 talouden ja toiminnan suuntaviivoja aamukoulussaan 12.10.2026 ja linjaa valmistelua kokouksessaan 26.10.2026. Maakuntavaltuustolle annettavan talousarvioesityksen maakuntahallitus päättää kokouksessaan 23.11.2026. Maakuntavaltuusto käsittelee Uudenmaan liiton talousarvion vuodelle 2027 kokouksessaan 8.12.2026.

Uudenmaan liitossa on käynnissä talouden tasapainotusohjelma vuosille 2024–2028. Tasapainotusohjelman tavoitteena on toteuttaa liiton perustoiminta ilman kuntien jäsenmaksujen korottamista. Tasapainotusta on toteutettu menoja karsimalla ja toiminnan kustannustehokkuutta parantavilla ratkaisuilla.

Kuntien jäsenmaksuosuuksien kokonaiskertymää vähennettiin vuodelle 2026 viidellä prosentilla eli 383 320 eurolla. Vuoden 2027 talouskehyksessä jäsenmaksuosuuksien yhteismääräksi esitetään 7 283 085 euroa, mikä vastaa vuoden 2026 tasoa. Liiton arvion mukaan työehtosopimuksista ja palvelusopimusten hintojen noususta aiheutuva vuoden 2027 sopeutustarve on noin 315 000 euroa eli neljä prosenttia. Liitto on ilmoittanut kattavansa tämän menojen sopeuttamisella ilman jäsenmaksuosuuksien yhteismäärän korottamista.

Mäntsälän jäsenmaksuosuudeksi esitetään vuodelle 2027 yhteensä 84 424,31 euroa. Vuoden 2026 jäsenmaksuosuus on 85 543,46 euroa, joten Mäntsälän maksuosuus alenisi liiton esityksen mukaan 1 119,15 euroa eli 1,31 prosenttia. Kuntakohtainen muutos perustuu väkiluvun kehitykseen, /vaikka jäsenmaksuosuuksien yhteismäärä pysyy ennallaan. Mäntsälän osuus Uudenmaan väkiluvusta on laskelmassa 1,16 prosenttia.

Mäntsälän kunnan lausunto

Mäntsälän kunta pitää myönteisenä Uudenmaan liiton toteuttamia tasapainottamistoimia sekä sitä, että palkka- ja palvelukustannusten kasvusta aiheutuva noin 315 000 euron sopeutustarve on tarkoitus kattaa liiton omasta toiminnasta. Jäsenmaksuosuuksien kokonaismäärän jäädyttäminen vuoden 2026 tasolle ei kuitenkaan ole jäsenkuntien talousnäkymät huomioon ottaen riittävä tavoite.

Kuntien rahoitusasema kiristyy muun muassa valtionosuuksiin kohdistuvien leikkausten, indeksikorotusten rajoitusten ja palvelutuotannon kustannuspaineiden seurauksena. Jäsenkunnat joutuvat toteuttamaan omassa toiminnassaan rakenteellisia uudistuksia, tuottavuustoimia ja menojen sopeuttamista. On johdonmukaista, että myös kuntien rahoittamat yhteistyöorganisaatiot osallistuvat julkisen talouden tasapainottamiseen.

Mäntsälän kunta katsoo, että Uudenmaan liiton vuoden 2027 talousarvion lähtökohtana tulee olla jäsenmaksuosuuksien yhteismäärän alentaminen vähintään viidellä prosentilla vuoden 2026 tasosta.

Viiden prosentin vähennys vuoden 2026 jäsenmaksukertymästä, 7 283 085 eurosta, tarkoittaisi noin 364 154 euron lisäsopeutusta. Jäsenmaksuosuuksien yhteismääräksi muodostuisi tällöin noin 6 918 931 euroa vuonna 2027.

Jos vähennys kohdistuisi kuntiin yhdenmukaisesti vuoden 2027 maksuosuuksien suhteessa, Mäntsälän jäsenmaksuosuus olisi noin 80 260 euroa. Se olisi noin 4165 euroa vuoden 2027 euroa Uudenmaan liiton vuodelle 2027 esittämää maksuosuutta pienempi.

Mäntsälän kunta pitää tärkeänä, että Uudenmaan liiton toiminta keskittyy tehtäviin, joissa maakunnallinen toteutus tuottaa jäsenkunnille selkeää lisäarvoa ja joita yksittäiset kunnat eivät voi itse toimien yhtä vaikuttavasti toteuttaa. Erityistä huomiota tulee kiinnittää toiminnan tuloksellisuuteen, kuntien yhteiseen edunvalvontaan sekä ulkopuolisen ja erityisesti EU-rahoituksen hyödyntämiseen jäsenkuntien hyväksi.

Valmistelija

Talousjohtaja Samola Riitta, riitta.samola@mantsala.fi

Esittelijä

Kunnanjohtaja Laurila Hannu

Päätösehdotus

Kunnanhallitus antaa yllä olevan lausunnon Uudenmaan liitolle vuoden 2027 talousarvion valmisteluun.

Tämän asian osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Päätös